

Algemene vereniging voor liefhebbers van Saarlooswolfhonden

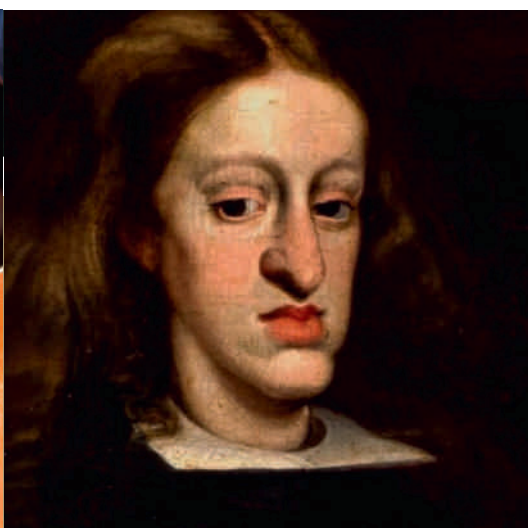

Outcross

NUMMER 3 2019 Jaargang 13

Hoe zat dat ook
alweer?

Inteelt en wat dat
kan doen

Souris is mijn
vriendin

Baldur op de camping

De diehards van Animal Event 2019

Beste leden,

Rotterdam 16 september 2019

Ga je eigenlijk met Aeghir ook fokken?, vroeg laatst iemand bij een wandeling. Nou nee, zei ik, want hij heeft ED. Hè? Was de verbaasde reacties terwijl Aeghir voorbij denderde. Maar daar zie je helemaal niks van.

Nee. Dat klopt. Hij rent, springt en beweegt als ieder ander. Het is dat ik het de arts zelf heb horen zeggen: Aeghir heeft ernstig ED en last van artrose. Maar dat weet je dus pas als je er op laat testen. "Waarom laat je hem niet ergens herkeuren? Misschien dat een andere arts er anders naar kijkt?" Dat zou kunnen. Maar ga ik dan net zo lang shoppen tot ik iemand heb gevonden die zegt dat het best meevalt? Als Rotterdammer ben ik er sowieso al een voorstander van, maar daarnaast - als we zeggen dat wij ons vanuit de AVLS hard maken voor de gezondheid van ons ras - moet dat ook blijken uit onze daden en niet alleen uit onze woorden. Hoe jammer ik dat overigens zelf ook vind, met betrekking tot Aeghir. Het is een super blij ei, rastypisch en natuurlijk gewoon de mooiste hond van de wereld.

Daarom ben ik ook zo trots op al die mensen die meedoen met ons outcross-programma en gewoon hun eigen ego daarin opzij zetten. Want het valt niet altijd mee. Om de online bagger te negeren die er soms over je wordt uitgestort als je jouw Saarloos door een compleet ander ras laat dekken. Of als je graag zou fokken met jouw lieveling maar deze niet geselecteerd wordt door de selectiecommissie. Of om naar de verschillende evaluatiemomenten en keuringen te komen, terwijl je gewoon een gezin heb en een baan, maar beseft dat deze pups allemaal belangrijke schakels zijn.

Kortom, ik ben blij met jullie allemaal, maar alle outcrossfokkers en -eigenaren verdienen echt een grote pluim voor hun bijdrage aan het ras. Want door de daling van de verwantschap en door de daarmee samenhangende verbetering van de gezondheid die vanwege de outcross ontstaat, kan iedereen uiteindelijk een makkelijker fokkeuze maken uit gezonde Saarlooswolfhonden. In dit magazine de stand van zaken tot nu toe. Onze eerste outcross van Hara x Zayas werd in augustus alweer 5. Wat hebben we ondertussen geleerd? Waarom hebben we verschillende rassen ingekruist? En hoe zat dat ook alweer met die druppelmethode om terug te kruisen? Veel leesplezier gewenst!

PS. Zondag 3, 11 en 18 november herhalen we onze fokcursus, gegeven door kynologe en hoofd-redacteur van Dogzine magazine, Marjoleine Roosendaal. Wil jij meer weten over optimale fokcombinaties, gezondheid, DNA, waar je aan moet denken bij de dracht etc. etc.? Check voor meer info onze website.

Ineke Pompen, voorzitter.

Voorzitter

Ineke Pompen

Secretaris

Marianne Eggink

Penningmeester

Jan Dirkwager

Bestuursleden

Reinier van Wattum

Maria Schipper

Redactie

Hella Liefing

Johan Berends

Foto's

Frits Hess-Busselaar

Robin van der Molen

Sylvia Schouwenaars

Wendy Jonkergouw

Jan Dirkwager

Lies Geluk

Raintje Diana Rotsaert

Marco van Veller

René Kruidenier

Fred Gest

Coverfoto

Raintje Diana Rotsaert

Vormgeving

Dick Ockers

Druk

Editoo

Onze doelstelling

De Saarlooswolfhond is in de jaren 30 van de vorige eeuw gefokt door Leendert Saarloos (1884-1969) en is nu een van de negen erkende Nederlandse hondenrassen. Dit zeldzame en bijzondere ras heeft nog veel natuurlijke instincten en kent een kleine groep liefhebbers. De AVLS behartigt als rasvereniging de belangen van dit bijzondere ras in Nederland.

De Saarlooswolfhond is onderdeel van ons Nederlands cultureel erfgoed en dient mede daarom behouden te worden. Onze visie op

fokken kenmerkt zich door een grote zorg voor de gezondheid van het ras.

De fokkerij is in handen van toegewijde leden bij wie het welzijn van de honden altijd centraal staat. Het ras heeft een smalle genenpool en is daardoor kwetsbaar.

Daarom heeft de AVLS een uitgebreid plan van aanpak voor outcross opgesteld: het inbrengen van nieuw bloed onder gecontroleerde omstandigheden. Iedereen die de Saarlooswolfhond in zijn hart heeft gesloten, informeren we graag over deze prachtige hond. We verwelkomen je van harte als lid (*met of zonder hond*) en kennen geen ballotage. Het enige wat we vragen, is dat je onze uitgangspunten onderschrijft.

Voor vragen over lidmaatschap, gezondheidscertificaten, adreswijzigingen, dek- en nestmeldingen en verdere informatie: secretaris.avls@gmail.com.

Steun ons om dit bijzondere ras voor de toekomst te behouden. Word lid!

De AVLS is erkend door de Raad van beheer op Kynologisch Gebied en staat voor een gezonde Saarlooswolfhond met een fijn karakter.

Bezoek ook onze website www.avls.nl.

Correspondentieadres:

Secretariaat AVLS
Jean Sibeliusstraat 33
3069 MJ Rotterdam

secretaris.avls@gmail.com

Oproep!

We vroegen in het vorige blad om foto's en stukjes. Het loopt nog niet storm, maar er is wel een zacht briesje opgestoken. En daar zijn we blij mee. We hopen dat meer leden dit goede voorbeeld gaan volgen en het briesje tot orkaankracht zal uitgroeien. Vandaar deze oproep, want het clubblad is van en voor ons allemaal.

Dus klim in de pen, spurt naar je laptop en fototoestel en ga aan de slag. Kom over je schroom heen, want we willen echt weten hoe het met **JOUW** Saarloosje gaat. Stuur al dit moois naar de redactie. joh.berends@gmail.com. 🐾

Verwachte en geboren nesten

Shanti's nest

Shanti heeft op woensdag 17 juli 7 pups geworpen. Een pup moest helaas worden ingeslapen. Drie teefjes en drie reutjes, allen wolfsgrauw, maken het goed. De vader is Hadi Chakka v.d. Scheldeschorre. Alle informatie over de ouderdieren vind je op onze website bij de verwachte nesten. De pups zijn onderdeel van het outcrossprogramma van de AVLS en zijn de derde generatie SWH x ZWH. Pupkopers dienen er rekening mee te houden dat er in het koopcontract voorwaarden zijn verbonden aan het op latere leeftijd fokken met deze pups. . 🐾

Shanti's nest

Willow's nest

Op donderdag 25 juli is Harawyn Polderwolf Baby Willow, roepnaam Willow, gedekt door Howling by Moonlight Odon Weylyn, roepnaam Weylyn. De dracht is bevestigd. Op de echo werden 5 à 6 embryo's gezien. De pups worden eind september verwacht. Heb je interesse in een pupje? Neem dan contact op met fokster Etta van der Molen of kijk op haar website. 🐾

Geetah's nest

Op maandag 26 augustus is Bayla Jantarowa Wataha, roepnaam Geetah, gedekt door Jamie Malik van de Zevenhuizerplas, roepnaam Inti. Als de dekking resultaat heeft, worden de pups eind oktober verwacht. Heb je interesse in een pupje? Neem dan contact op met fokster Agnes Felder. 🐾

Agenda

Zaterdag 19 oktober

**Aankeuring Lookalikes/keuring nest
F1 outcross Podenco en
F3 Zwitserse Witte Herder**

Locatie: Dogcenter, Zaltbommel, Hal 6

Aankeuring lookalikes: **11.00 -12.30 keurmeesters Jan Ebels en
Godelieve Bazelmans**

Aankeuring Podenco's: **13.30 selectie commissie AVLS**

Keuring nest F3 ZWH: **14.30 selectie commissie AVLS**

Zondag 27 oktober

Herfst wandeling Delft,

Op zondag 27 oktober a.s organiseert de AVLS om 13.30 uur een herfstwandeling in het Abtwoudse Bos te Delft. In dit prachtige natuurgebied mogen honden los lopen. Wij nodigen iedereen van harte uit hierbij aanwezig te zijn. Uiteraard zijn ook niet-leden of geïnteresseerden in de Saarlooswolfhond van harte welkom om gezellig mee te lopen. We verzamelen om 13.30 uur op Tanthofdreef 10 te Delft (Kynologenclub Delft). Iedereen is voor, tijdens en na de wandeling verantwoordelijk voor zijn/haar eigen hond. We hopen net als vorige keer weer veel Saarloosjes met hun eigenaren te verwelkomen! 🐾

Zondag 3, 10 en 17 november

**Fokkerscursus
(bij voldoende belangstelling)**

Er zijn nog enkele plaatsen beschikbaar. De AVLS organiseert op 3, 10 en 17 november 2019 in Dogcenter Zaltbommel voor de tweede maal een driedaagse fokkerscursus, die zal worden verzorgd door de bekende fokspecialiste en kynologe Marjoleine Roosendaal. De cursus gaat door bij voldoende belangstelling. De kosten bedragen € 90 voor leden en € 125 voor niet-leden. Dit is inclusief lunch, koffie, thee, de hand-outs en een map met de behandelde stof van de cursus. Niet-leden kunnen uitsluitend via het contactformulier op de website van de AVLS inschrijven. Alle deelnemers krijgen een fraai certificaat. 🐾

Inteelt en wat dat kan doen

Vroeger had men geen idee van genen en DNA. In adellijke kring was het belangrijk de bloedlijnen zuiver te houden. Na een paar generaties bleken de gevolgen desastreus.

Door: Marjoleine Roosendaal.

Bron: Dogzine.

Wie denkt dat inteeltproblemen alleen spelen binnen rashondenpopulaties vergist zich. Inteelt en de gevolgen ervan spelen bij alle diersoorten. Zelfs bij de mens. Een treffend voorbeeld vinden we in de recente geschiedenis. Een van de meest invloedrijke families in Europa was het huis Habsburg. Leden van deze dynastie regeerden eeuwenlang over grote delen van Europa, ook over de Nederlanden. Ze leken onoverwinnelijk. En toen ging er in Spanje iets fout.

Mindere mensen

In adellijke families was het eeuwenlang de gewoonte zoveel mogelijk met adel of met adellijke verwanten te trouwen. Op die manier zouden de adellijke lijnen niet 'verontreinigd' raken met bloed van mindere mensen. De Habsburgers trouwden zelfs liever binnen hun eigen familie dan uit te wijken naar andere adellijke families, omdat ze hun macht liefst in hun eigen kring hielden. Dit had ingrijpende gevolgen.

Op die manier zouden de adellijke lijnen niet 'verontreinigd' raken met bloed van mindere mensen

Karel II van Spanje had als bijnaam 'de behekste', omdat men dacht dat zijn mentale en fysieke beperkingen het gevolg waren van hekserij. Zelf dacht hij dat ook. Duiveluitdrijvers probeerden

Karel II

hem te genezen – tevergeefs. Van jongs af aan waren er overigens al problemen met Karel. Hij sprak pas op zijn vierde en liep pas op zijn achtste. Hij was het kind uit een relatie die genetisch zo verwant was als broer-zus of ouder-kind. Hij was zo ingeteeld dat hij leed aan fatale erfelijke afwijkingen.

Ondervoorbeet

Een onderzoek aan de universiteit van Santiago de Compostela concludeerde dat de Habsburgers een veel hogere kindersterfte hadden dan in die tijd gebruikelijk was, ondanks dat zij in overvloed leefden en daardoor geen armoede-gerelateerde gezondheidsproblemen hadden. Het onderzoek besloeg meer dan 3000 leden van deze familie, verdeeld over 16 generaties. Het duidelijkste voorbeeld van een fysieke afwijking was de Habsburgse kin. In de hondenwereld bekend als de ondervoorbeet.

Het almaar trouwen binnen de familie had tot gevolg dat deze eigenschap steeds extremere vormen aannam. Bij Karel was de zaak geëscaleerd: zijn kin was dermate lang dat hij zijn mond slecht kon sluiten en problemen had met kauwen. Zijn tong was zo groot dat die niet meer goed in zijn mond paste. *(we mogen aannemen dat Karel op het schilderij zeer flatteus is afgebeeld, wat de werkelijkheid nauwelijks weergaf, red.)* De koning had problemen met praten en kwijlde bovenmatig. Bovendien zou hij hebben geleden aan darmproblemen, stuipen en – volgens zijn eerste vrouw – voortijdige zaadlozingen.

Het almaar trouwen binnen de familie had tot gevolg dat deze eigenschap steeds extremere vormen aannam

Inteelt

De medische problemen binnen de Habsburgers waren het directe gevolg van vele generaties intelen. Karels vader was de oom van zijn moeder. Zijn overgrootvader was tevens de oom van zijn overgrootmoeder, en zijn grootmoeder was zijn tante. De eerste telg van de Spaanse dynastie, Philip I, zou een COI hebben gehad van 0,025. Dat wil zeggen

Karel had genen gekregen voor twee fatale afwijkingen

dat 2,5% van het genetisch materiaal van vaders kant, identiek was aan het genetisch materiaal van moeders kant. Maar 7 generaties later was dat al gestegen tot 0,25. Dat betekent dat 25% van het genetisch materiaal dat Karel van zijn vader had gekregen nu identiek was aan dat van moederszijde. Dat was niet zo vreemd, want negen van de elf huwelijken die vooraf gingen aan zijn geboorte waren gesloten tussen directe bloedverwanten. Karel had genen gekregen voor twee fatale afwijkingen: een stoornis in de groeihormonen en een nierafwijking die een stofwisselingsprobleem veroorzaakte, met impotentie en onvruchtbaarheid als gevolg. Karel stierf kinderloos op de leeftijd van 39 jaar.

Wat is er gevaarlijk aan inteelt?

Het probleem met een hoog COI is dat recessieve genen (die normaal gesproken enkelvoudig en onschuldig aanwezig zijn), bij hogere inteelt samen kunnen komen. Het samenkomen van dergelijke genen in het nageslacht betekent dat een eigenschap tot uiting komt. Een onschuldige eigenschap is geen probleem, maar met een schadelijke eigenschap is er sprake van een afwijking of ziekte.

Een onschuldige eigenschap is geen probleem, maar met een schadelijke eigenschap is er sprake van een afwijking of ziekte

Impotentie

In Karels geval was de ondervoorbeet niet het enige dat hem uiteindelijk de das omdeed. De Habsburgers hadden de pech dat er twee recessieve eigenschappen naar boven kwamen die het Spaanse koningshuis fataal werden. Karel leed aan hypofyse hormoon deficiëntie, die de directe oorzaak was van

zijn impotentie. Verder leed hij aan een aandoening die onder meer verzuring van de nieren veroorzaakt en verkromming van de botten. Vandaar zijn vervormde onderkaak.

De positieve effecten van een outcross zijn overigens veel groter dan veel mensen vaak beseffen

Positieve effecten outcross

De positieve effecten van een outcross zijn overigens veel groter dan veel mensen vaak beseffen. De andere takken van de Habsburgers hadden ook te lijden onder problemen door inteelt. Maar door het huwen met een onverwante partner werden alle recessieve problemen in één enkele generatie enkelvoudig en waren de effectieve problemen verdwenen. Ook de kenmerkende 'Habsburgse kin' was binnen één generatie weg. Door daarna verder te kijken dan alleen de familieleden in eerste, tweede en derde graad wist men dat ook zo te houden. Daar ligt voor de kynologie een leerzame les als afwijkingen moeten worden uitgebannen die door inteelt zijn ontstaan. 🐾

BARFmenu®
De kracht van de natuur met de kennis van nu!

100%
Natuurlijke
diervoeding

Bestel via:
webshop.barfmenu.nl
kortingscode **AVLS19**

GEEN RIJST OF GRANEN:
DUS GLUTENVRIJ!

BARFmenu® diepvries versvoeding wordt gemaakt van
vers rauw vlees, verse organen en verse vleesbotten.
Bevat van nature een zeer hoog gehalte aan
natuurlijke vitaminen en mineralen.

www.barfmenu.nl

100% Kwaliteit

QR code

Souris is mijn vriendin, nee Souris is MIJN vriendin

Marco tussen de honden

Ik ben met honden opgegroeid. Onder het kraambed van mijn moeder lagen de poolhonden van mijn ouders te “waken.” Dit tot schrik van de huisarts. Of het zijn inbreng is geweest of dat het echt medische noodzaak was, weten we niet, maar het werd een ziekenhuisbevalling.

Door: *Marco van Veller*
Foto's: *Marco van Veller*

De eerste babyfoto's laten het al zien: er waren altijd honden om mij heen. Je zou dus kunnen zeggen dat ik de liefde voor en ook van onze viervoeters “met de paplepel” ingegoten heb gekregen. En bij liefde hoorde ook zorgen voor, rekening houden met en respecteren van onze honden. In de praktijk kwam dat bijvoorbeeld neer op de afstemming van onze vakanties op de honden met veel boswandelingen; helemaal niet erg natuurlijk. Maar ook afwisseling van elkaar bij museumbezoek of andere toeristische attracties.

Ruimte voor honden stond bij ons thuis altijd buiten kijf. Daar waar de honden hun mat hadden liggen, mochten we niet spelen. Wanneer ze eten kregen, bleef je als kind uit de buurt. Niet dat je veel trek had om dichtbij te komen, want mijn vader voerde vuile pens. Je weet wel, uit zo'n emmer onder water.

En bij liefde hoorde ook zorgen voor, rekening houden met en respecteren van onze honden

En nu vormen Maria en ik samen met onze twee kinderen, drie Saarlozen en drie katten ons eigen gezin. En geven wij “de liefde voor” door. Ook onze kinderen weten niet beter, l'histoire se répète, en wederzijdse liefde is een feit. Iedere dag weer is het genieten om te zien hoe onze drie Saarloos-dames de kinderen opzoeken voor een knuffel of om gewoon bij te liggen.

Zoals sommigen van jullie weten zijn onze kinderen niet bij ons geboren. Toen eerst Jacob en daarna Opeyemi uit Afrika bij ons kwamen wonen, was dat een lang proces waarbij in kleine stapjes er aan elkaar gewend moest worden en er hard aan hechting gewerkt is. Voor een goede hechting is het essentieel een veilige omgeving te creëren, waarbij Maria en ik er altijd voor onze kinderen zijn. Dit proces be-

Voor een goede hechting is het essentieel een veilige omgeving te creëren

gon al in Afrika, maar ging (en gaat nu nog) door in Nederland. En thuis spelen onze Saarlozen hierin hun eigen rol: zij creëren veiligheid, geven vertrouwen, geven steun. Daarmee zijn zij automatisch een belangrijk onderdeel voor de hechting van Jacob en Opeyemi met ons en met henzelf. In de interactie met onze honden leren ze grenzen van een ander kennen en die van zichzelf, geven ze vertrouwen en krijgen ze die terug en geven ze liefde en ontvangen ze deze terug. En op deze manier leren Jacob en Opeyemi van onze honden hoe het is om een hechte, intieme band met een ander op te bouwen en hoe het is om dit ook van een ander terug te ontvangen. Om verbinding aan te gaan. Onvoorwaardelijk. Prachtig om te zien! Wat een mooie les en wat helpen onze honden onze kinderen om weer heel te worden!

En zo gebeurt het dat ik Jacob opeens de massagegrepen, die ik voor mijn cursus hondenmassage moet leren, zie toepassen op een volledig ontspannen Biche.

Jacob met Biche

Een andere middag ben ik tijdens het koken Opeyemi kwijt. Die blijkt aan de andere kant van de kamer met Souris “in haar hut” te zitten, waarbij Souris “geridderd” is met een medaille die na de avondvierdaagse uitgedeeld was.

**Wat een mooie les
en wat helpen onze
honden onze kinderen
om weer heel te
worden!**

Bij het aangaan van een verbinding met de honden door de kinderen zie je dat deze wederzijds is. Zo trekt Louve vaak naar Jacob toe en is Opeyemi de “soul-mate van Souris. En daar tussendoor danst Biche als een slungelige pup. En dan krijg je vanzelf de discussies aan tafel wanneer ik gekscherend zeg: “Souris is mijn vriendin” en dit direct overstemd wordt door Opeyemi met “Nee, Souris is MIJN vriendin”. 🐾

Opeyemi met Souris

Hoe zat het ook alweer

Avicii F3 reu ZWH

Begin dit jaar verscheen in het blad Onze Hond een groot artikel over ons outcross-programma. Daar waren we blij mee, maar niet alle leden hebben een abonnement op dit hondenblad. Daarom hebben we besloten dit artikel integraal te publiceren in ons clubblad, aangevuld met de laatste stand van zaken. Het geeft, ook voor nieuwe leden, een goed overzicht van de overwegingen

Foto's: Frits Hess-Busselaar, Robin van der Molen, Sylvia Schouwenaars, Wendy Jonkergouw, Lies Geluk, Jan Dirkzwager en Raintje Diana Rotsaert.

Tot voor kort was dat zoiets als vragen naar een speklapje op een etentje van vegetariërs

Rashonden worden gezien als de aristocratie onder de honden. Ze moeten 'rastype' hebben en het liefst ook nog zoiets ondefinieerbaars als 'adel'. Raszuiverheid was lange tijd de heilige graal in de kynologie. Hoe gelijkvormiger, homogener een ras (lees: hoe kleiner de genetische variatie) hoe beter.

De laatste jaren is dat beeld enigszins gekanteld. Steeds meer fokkers gaan beseffen dat rashonden in het gesloten stamboekstelsel onmogelijk decennialang én raszuiver én gezond gefokt kunnen worden.

De vitaliteit liep terug en er waren grote zorgen

In een outcrossprogramma worden raszuivere honden gekruist met een ander ras of met aangekeurde honden, de zogenaamde lookalikes. Tot voor kort was dat zoiets als vragen naar een speklapje op een etentje van vegetariërs. Best nog 'een dingetje' in de hondenwereld.

Groeiend enthousiasme

De AVLS heeft als een van de eerste rasverenigingen een plan van aanpak voor outcross opgesteld. In het begin moesten we veel obstakels overwinnen. Alles was nieuw en iedereen moest aan het idee wennen, maar het enthousiasme nam gaandeweg toe. Dankzij enkele fokkers die de moed hadden om - tegen de stroom in - outcross uit te voeren, zagen onze leden op de keu-

Brego 100% SWH reu

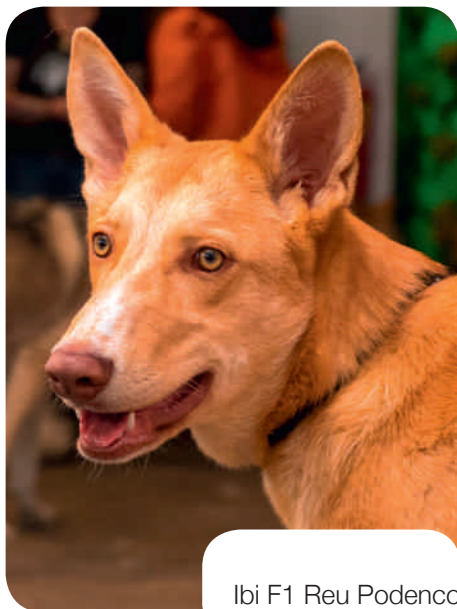
ringen gezonde en mooie outcrosshonden met trotse eigenaren, al voldeed de eerste generatie natuurlijk maar ten dele aan de rasstandaard. Pas in de derde of vierde generatie zullen we geen verschil meer kunnen zien met de raszuivere Saarlooswolfhond en daar moeten we dus het geduld voor op kunnen brengen.

Zorgen

De reden voor outcross was niet het teengaan van extreem doorgefokte raskenmerken. Dat is ook niet nodig. Het uiterlijk van de Saarlooswolfhond doet nog sterk denken aan zijn voorvader de wolf. Zoals we graag liefkozend zeggen: 'het is een hond met een vleugje natuur.' Op het eerste gezicht was er dus niets aan de hand. Onze honden zijn krachtig en harmonieus gebouwd. Ze zijn energiek en hebben een prachtig gangwerk. Kortom, een mooi ras. Waarom dan toch outcross? Toen de AVLS in 2007 van start ging, bracht een commissie de gezondheid van de Saarlooswolfhond in kaart. De vitaliteit liep terug en er waren grote zorgen. Hoewel het ras over het algemeen redelijk gezond was, doken er erfelijke afwijkingen op als degeneratieve myelopathie (ver-

De vitaliteit liep terug en er waren grote zorgen

lamming van de achterhand) en dwerggroei. Door de verhoogde inteelt was er ook meer kans op kankers en andere ziekten. Een door inteelt verzwakt immuunsysteem kan niet adequaat reageren op binnendringende virussen en bacteriën. De vruchtbaarheid van de honden kwam echt in gevaar als de inteelt nog verder zou stijgen. Toen de AVLS werd erkend als rasvereniging kwam het eerste overleg met de Raad van Beheer over outcross moeizaam op gang. Dat was in 2010. Zoals gezegd, iedereen moest aan het idee wennen, óók de overkoepelende organisatie RvB.

Ibi F1 Reu Podenco

Kennis delen

Het bestuur vond het belangrijk dat leden de problemen inzagen en deelde alle kennis die voorhanden was. Er werden bijeenkomsten georganiseerd waar wetenschappers en fokspecialisten voorlichting gaven. We vroegen de genetici dr. Jack Windig en dr. ir. Marianne Spies-Stoop een analyse te maken van populatiestructuur en -omvang, inteeltcoëfficiënt en -toename, de onderlinge verwantschappen, et cetera. Hun conclusie na het onderzoek was dat er gehandeld moest worden nu het nog kon. Erfelijke problemen en afnemende vruchtbaarheid zouden anders steeds zorgelijker worden als gevolg van inteelttoename. Naast verstandig fokken was uitbreiding van

de genenpool noodzakelijk. Dit werd de basis voor het plan van aanpak. Vrijwel alle leden zagen de noodzaak intussen wel in. In de praktijk merkten ze dat het

Hun conclusie na het onderzoek was dat er gehandeld moest worden nu het nog kon

steeds moeilijker werd fokcombinaties te vinden zonder risico's op aangeboren afwijkingen. Sommige leden waren bang dat met het inkruisen van andere rassen nieuwe erfelijke afwijkingen zouden worden ingebracht. Iedereen was ervan overtuigd dat dit natuurlijk voorkomen moest worden. De in te kruisen rassen zouden daarom worden onderzocht op alle gezondheidsproblemen die in het eigen ras en bij de Saarlooswolfhond voorkomen. Er waren ook leden die vonden dat er nog genoeg genetische variatie was, omdat onder andere de Tsjechoslowaakse Wolfhond in het verleden was ingekruist. De genetici maakten op basis van deze informatie nog een extra berekening waarin de bekende paringen uit het verleden waren opgenomen als outcross. Het effect op de populatie bleek echter gering en de conclusie bleef hetzelfde: outcross is noodzakelijk. Na uitvoerige discussies en een aantal aanpassingen, kon iedereen zich uiteindelijk in het plan

van aanpak vinden. Het werd in 2012 unaniem door onze leden goedgekeurd.

Vier rassen, één lookalike

De eerste outcross vond plaats in 2014 en we zijn nu zo'n 5 jaar verder. Vier niet-verwante rassen en één lookalike werden tot nu toe ingekruist. We zitten eigenlijk nog maar aan het begin van het proces en we hebben nog lang

Na uitvoerige discussies en een aantal aanpassingen, kon iedereen zich uiteindelijk in het plan van aanpak vinden

geen antwoord op alle vragen. Wel hebben we intussen veel geleerd. Bijvoorbeeld dat outcrossen met een relatief verwant ras minder diversiteit oplevert. Maar vooral hebben we geleerd dat een outcrossproject alleen kan slagen als het gedragen wordt door fokkers en door de eigenaren van de outcrosshonden. We kunnen gerust stellen dat het enthousiasme hier gaandeweg steeds groter is geworden. Bij de keuze van de in te kruisen rassen zijn we zorgvuldig te werk gegaan. De medewerking van andere rasverenigingen was daarbij cruciaal. De selectiecommissie legde contact met deze rasverenigingen en bezocht hun clubdagen. Bij twee verenigingen van de Zwitserse Witte herder gaven we een presentatie over de noodzaak van outcross bij de Saarlooswolfhond.

Witte herder

Als eerste ras kozen de leden voor de Zwitserse Witte Herder. Het lag misschien voor de hand de Tsjechoslowaakse Wolfhond als eerste in te kruisen, maar de leden vonden het karakter van dit ras te veel verschillen van de Saarlooswolfhond. Bovendien was er, zoals reeds eerder gezegd, het vermoeden dat de Tsjechoslowaakse Wolfhond in het verleden al was ●●➡

Kenji F2 reu ZWH

ingekruist. De Zwitserse Witte Herder staat qua uiterlijk en karakter redelijk dicht bij ons ras. De selectiecommissie koos voor een wat oudere reu die had bewezen goed te vererven. Deze reu, Beloved White Adventure Zayas, werd getest op alle erfelijke afwijkingen die zowel bij de ZWH als de SWH voorkomen, zoals het plan van aanpak voorschrijft. Hij dekte de Saarlooswolfhond teef Baka Inu Halleluja Heavenly Hara. 14 augustus 2014 was een gedenkwaardige dag. Op deze dag werd in kennel Harawyn-Polderwolf van Etta van der Molen voor het eerst in de

De Zwitserse Witte Heder staat qua uiterlijk en karakter redelijk dicht bij ons ras

geschiedenis van de Saarlooswolfhond een officieel outcrossnest geboren. Het waren drie pups, twee reuen en een teef (de zogenaamde F1). De AVLS outcrosscommissie beoordeelde de pups later op gezondheid, gedrag en rastypische kenmerken.

De nesten

Er zijn inmiddels twee F2 nesten (de 2e generatie) van de Zwitserse Witte herder geboren. Ankor (roepnaam Volka),

Meagan F2 teef ZWH

een F1 reu uit het nest van Hara, dekte de SWH teef Azrah Lingua Di Terra Del Lupo (roepnaam Abby). In 2016 werden uit deze combinatie bij fokster Naomi de Boer 6 pups geboren. Maar het ging niet altijd volgens het boekje. In datzelfde jaar werd de F1 teef Aowyn (Winny) gedekt door de SWH reu Kataiga Kadin v.d. Kilstroom. Bij Aowyn werd echter tijdens het gezondheidsonderzoek ED 1 aan één elleboog vastgesteld. ED is een afwijking aan het ellebooggewricht. Omdat het in dit geval slechts aan één elleboog voorkwam, zou dit mogelijk een trauma kunnen zijn. Dat wil zeggen dat de oorzaak van buitenaf komt en geen erfelijke component heeft. De selectiecommissie adviseerde daarom Aowyn één keer in te zetten met een SWH reu die vrij is van ED. De commissie stelde daarbij als voorwaarde dat alle nakomelingen later zouden worden onderzocht op ED. Aowyn werd echter niet drachtig na de dekking.

Maar het ging niet altijd volgens het boekje

Een jaar later werd zij weer gedekt. Dit keer door de SWH reu Byela van Riva Odin Thorgal (Thorgal). In juni 2017 wierp Winny 8 pups. Bij het onderzoek op HD/ED, dat deel uitmaakt van de aankeuring, bleken 4 pups vrij en 2 pups een lichte vorm van ED te hebben. Bij 2 andere pups was er twijfel. Besloten werd tot een herkeuring die binnenkort zal plaatsvinden. In 2019 werd het eerste F3 nest geboren in kennel van de Staats Spaanse Linie van Sylvia Schouwenaars. De F2 teef Shanti werd gedekt door de SWH reu Hadi Chakka v.d. Scheldeschorre. Er werden 7 pups geboren. Fokken is helaas niet altijd rozengeur en maneschijn. Een pup uit dit nest moest worden ingeslapen wegens een open ruggetje en een misvormd onderlijfje.

Selectiecommissie

De selectiecommissie bestaat uit een keurmeester van de Saarlooswolfhond, twee afgevaardigden van de Raad van Beheer en twee AVLS leden. De commissie brengt advies uit aan het bestuur. Op de leeftijd van ca. 6 weken wordt een eerste inventarisatie gemaakt. Opvallend was dat alle nesten van de eerste generaties (F1) zeer homogeen waren. De kenmerken van beide rassen zijn duidelijk terug te vinden, zowel qua uiterlijk als karakter. Een aantal honden uit de F2 staat al dichter

Nuttah F1 reu Northern Inuit Dog

bij de Saarlooswolfhond. Op de kampioensclubmatch van de AVLS in 2018 kregen zij de kwalificatie uitmuntend. De F3, waarvan het aandeel Saarlooswolfhond reeds 87,5% is, staat al heel dicht bij de Saarlooswolfhond. Onze ervaring tot nu toe is dat het terughoudende karakter van de Saarlooswolfhond ook weer snel terug is.

Definitieve keus

Na ongeveer 8 maanden volgt een tussentijdse beoordeling en op de leeftijd van ca. 20 maanden maakt de selectiecommissie de definitieve keus met welke honden verder wordt gefokt. Voorafgaand aan deze selectie zijn de honden op gezondheid onderzocht.

Opvallend was dat alle nesten van de eerste generaties (F1) zeer homogeen waren

Honden met een goede gezondheid en karakter, die het dichtst de rasstandaard benaderen, worden uitgeselecteerd

De uitslagen maken onderdeel uit van de keuringen. Honden met een goede gezondheid en karakter, die het dichtst de rasstandaard benaderen, worden uitgeselecteerd. Na 24 maanden mag met hen worden gefokt. Om de genetische spreiding te bewaken wordt in goed overleg met de selectiecommissie een fokpartner gezocht.

Pupeigenaren

De pupeigenaren tekenen een overeenkomst waarmee zij zich contractueel verbinden aan het outcrossprogramma. Dat betekent dat zij bij de keuringen met hun pup aanwezig moeten zijn en dat ze zullen meewerken aan de fokkerij

hoog waren, langere hoofden hadden en geen krulstaart. Het waren lieve, sociale en vriendelijke honden. Uitstekend geschikt om in te kruisen in de Saarlooswolfhond. Dat was ook het geval met de uiteindelijk geselecteerde reu Run Before Beauty's Gaucho. Hij dekte de SWH teef Lica Kadin van de Kilstroom in kennel Van de Zevenhuizenplas van Marianne Eggink. In 2016 wierp Lica slechts één teefje, Sansa Willow. Haar verschijning deed al veel aan de Saarlooswolfhond denken. Willow kreeg de kwalificatie Zeer Goed op de AVLS kampioensclubmatch in 2018. In februari 2019 werd ze gedekt door de SWH reu Karolottes Kay Malik. Ze wierp 2 maanden later een nest van 10 pups.

Podenco

Inmiddels hadden de leden weer andere rassen gekozen, na een presentatie waarin verschillende hondenrassen de revue passeerden. Ze kozen voor

de Podenco Ibicenco (reu), de Noorse Elandhond (teef) en de Hollandse herder (reu of teef). Hiervan is de Hollandse Herder nog niet gebruikt. De leden kozen voor de Podenco, omdat het een oud en gezond ras is met mooi, lichtvoetig gangwerk. De honden worden relatief oud en hebben een evenwicht-

Ze zijn volkomen goedaardig, zeer vriendelijk en vaak ook wat terughoudend naar vreemden

tig en zelfverzekerd karakter. Ze zijn volkomen goedaardig, zeer vriendelijk en vaak ook wat terughoudend naar vreemden. Dus prima passend bij de Saarlooswolfhond. De Podenco reu Halo van Oxyoron (Cy) werd daarop als favoriete reu uitgekozen. Hij dekte in 2017 de SWH teef Wamoiwah Aurora Bastaja (Nagini) in kennel di

Roubaix F2 reu Siberische Husky

als hun hond wordt uitgeselecteerd. Daarnaast dienen zij de voorgeschreven gezondheidsonderzoeken te laten uitvoeren. Met de Raad van Beheer is afgesproken dat uitsluitend na goedkeuring van het AVLS bestuur de honden worden ingeschreven in de hulpboeken van het NHSB. Dat betekent in de praktijk dat met de eerste drie outcrossgeneraties alleen mag worden gefokt na een positief advies van de selectiecommissie.

Siberische Husky

Bij de tweede outcross viel de keus op de werklijn van de Siberische Husky. De honden uit deze foklijnen beschikken over een uitstekende conditie, prima fysieke kwaliteiten en een goede gezondheid. De selectiecommissie was op zoek naar atypische exemplaren, die volgens de rasstandaard te

SKYLOS
DOG TIEING ACCESSORIES

Hand gemaakt!

De producten van Skylos worden hand gemaakt met liefde, passie en plezier!

Eigen unieke stijl?

Stel zelf jouw eigen, unieke lijn samen!

Kijk snel op www.skylos.nl

Of mail naar lisa@skylos.nl

Shanti F2 Teef ZWH

Terra del Lupo van Nanda Koomans. Nagini wierp later dat jaar 2 mooie bosbruine reutjes, die nauwelijks het wolfspatroon bleken te hebben. Dit vachtpatroon is rastypisch voor de Saarlooswolfhond en zal in de volgende generaties worden teruggefokt.

Noorse Elandhond

Daarna was de Noorse Elandhond aan de beurt. De leden kozen voor dit ras omdat de Elandhond moedig, maar gereserveerd is. Ze zijn in hoge mate trouw aan hun roedel. Het is daarnaast een zeer vriendelijk ras dat geen enkele agressie kent. De vachtkleur en het vachtpatroon liggen zeer dicht bij de Saarlooswolfhond. Dit was overigens de eerste keer waarbij geen reu, maar een teef van een ander ras werd gebruikt. De keus voor teven van een ander ras was eerder niet mogelijk.

De gebruikte Saarlooswolfhond teven bleken echter zeer kleine F1 nesten te werpen

De procedure is nu eenmaal dat pups van een teef in het stamboek van haar ras worden ingeschreven. Daarmee zijn de nakomelingen dus geen Saarloos-

wolfhonden. De gebruikte Saarlooswolfhond teven bleken echter zeer kleine F1 nesten te werpen. Dat beperkte de keuze in de selectie. De Raad van Beheer zag dit probleem ook en was bereid van de gangbare procedure af te wijken. Pups uit teven van een ander ras konden in het kader van het outcrossprogramma als Saarlooswolfhond in het NHSB stamboek worden ingeschreven. Eind 2017 werd de Noorse Elandhond Halejeger Lollypop Dhjana (Nanna) in kennel van de Kilstroom van Marijke Saarloos gedekt door de bosbruine SWH reu Brand Tunka v.d. Zevenhui-

De F1 vertoonde een opvallend krachtig en sterk gebit

zerplas. Het nest dat in februari 2018 werd geboren was met 6 pups inderdaad groter dan eerdere F1 nesten uit Saarlooswolfhond teven. De Elandhond heeft een zwart masker dat vroeger nog veel bij de Saarlooswolfhond te zien was. Een aantal Saarlozen zijn nu nog drager van dit gen. De uitdaging is hier meer de staart, die door de Elandhond in een vaste krul bovenop de rug wordt gedragen. In de F1 is hier al minder sprake van. In rust wordt bij sommige F1 outcrosshonden de staart reeds in sabelvorm gedragen, zoals de rasstandaard van de Saarlooswolfhond voorschrijft. In volgende generaties zal onder andere op de staartdracht verder worden geselecteerd. De schofthoogte zal ook een selectie criterium zijn. De F1 vertoonde een opvallend krachtig en sterk gebit, net als de F1 van de Zwitserse Witte herder.

Northern Inuit

In november 2017 vond de aankeuring plaats van drie zogenaamde Saarlooswolfhond lookalikes. Een lookalike is een hond die weliswaar op het ras lijkt, maar geen FCI stamboom heeft. De

Viggo F1 Reu Noorse Elandhond

selectiecommissie keurde honden van het niet FCI erkende ras Northern Inuit aan. Twee aangemelde honden bleken helaas drager te zijn van de erfelijke afwijking DM. De SC vond het niet verantwoord deze honden, hoe beloved ook, in te zetten voor de fokkerij. De reden voor outcross is immers, naast het verbreden van de genetische variatie, het verminderen van erfelijke aandoeningen. Na de verplichte gezondheidsonderzoeken bleek de derde reu Honiahaka Follow your dream, (roepnaam Finn) gelukkig wel vrij te zijn van erfelijke aandoeningen. Er was ook veel over de achtergrond van deze reu bekend. Hij maakte door zijn kalme en

De reden voor outcross is immers, naast het verbreden van de genetische variatie, het verminderen van erfelijke aandoeningen

vriendelijk aard een bijzonder goede indruk. Finn dekte in mei 2018 de SWH teef Honovi Ar Borin Braz, (roepnaam Matsi) van Suzanne Stoetzer. Matsi wierp in de zomer van 2018 zeven pups die allemaal al veel op de Saarlooswolfhond lijken. De vader is niet voor niets een Saarlooswolfhond lookalike.

Tweede keuring lookalikes

In oktober 2019 zal een tweede keuring van lookalikes plaatsvinden. De eerste keuring leverde, zoals gezegd, slechts één 1 reu op. Voor de tweede keuring hebben zich diverse eigenaren gemeld met hun hond. Ook uit het buitenland kwamen enthousiaste aanmeldingen, maar deze reuen kunnen niet aangekeurd worden, aangezien ze niet in Nederland wonen. Volgens de regels van de Raad van Beheer moeten honden die in het NHSB stamboek worden ingeschreven in Nederland verblijven.

Gevaar van toenemende inteelt

Om een populatie gezond te houden, moet de toename van inteelt per generatie onder de 0,5% blijven. We zien de laatste jaren al een afname en wat dat betreft doen we het dus redelijk goed. Het is ook zeer verstandig, in het kader van een gezonde fokkerij, zoveel mogelijk verschillende reuen in te zet-

Volgens de regels van de Raad van Beheer moeten honden die in het NHSB stamboek worden ingeschreven in Nederland verblijven

ten. Daarmee wordt voorkomen dat er teveel halfbroers en halfzusters worden geboren. Het is dus van belang het aantal dekkingen per reu te beperken, anders zal de outcross hooguit een tijdelijk effect hebben.

NATUURLIJKE HONDENVOEDING

GOED VOOR HUID, VACHT EN VERTERING

Nederlandse topkwaliteit. Unieke complete natuurlijke premium hondenvoeding. **Met o.a. veel kwaliteit vlees, zalmolie en kruiden.** Zeer smaakvol en gezond. Goed voor huid, vacht en vertering. Voor alle hondenrassen. **Mail of bel voor een gratis proefpakket.**

Acties aangaande BIOFOOD's 30-jarig jubileum zie Facebook , Twitter en de ACTIES pagina op onze website.

BIOFOOD premium hondenvoeding.....natuurlijk het beste!

— since 1989 —
BIOFOOD
WWW.BIOFOODDIERVOEDING.NL

Zorgvuldige selectie

De wetenschap staat ons bij met de vraag hoe vaak en wanneer er ingekruist moet worden. In 2018 hebben Windig en Doekes van Wageningen UR daar onderzoek naar gedaan. De database van de AVLS, die voor dit onderzoek is gebruikt, gaat terug tot de stamouders van het ras. Het onderzoek geeft duidelijk aan dat het effect van outcross variabel kan zijn. Er moet zorgvuldig worden geselecteerd en gemonitord, maar er moet ook aandacht worden besteed aan de populatiestructuur. Nakomelingen van geselecteerde outcrosshonden moeten blijvend worden gebruikt. Met raszuivere Saarloos-

Het onderzoek geeft duidelijk aan dat het effect van outcross variabel kan zijn

wolfhonden fokken is zo mogelijk nog belangrijker om later voldoende selectiemogelijkheden te hebben.

Hoeveel outcross is nodig op raszuivere honden

Het antwoord op deze vraag is belangrijk. Naast uitbreiding van genetische diversiteit moet uiteraard het rastype behouden blijven. Met teveel outcross treedt verlies van rastype op en dat is natuurlijk niet de bedoeling, want we willen uiteindelijk Saarlooswolfhonden fokken. Naast outcross helpt het ook mee om meer Saarlooswolfhonden te fokken. Met meer pups is er een bredere fokbasis en zijn er meer opties voor het ras beschikbaar. In het outcrossprogramma wordt steeds teruggekruist op raszuivere Saarlooswolfhonden waardoor het raszuivere deel in elke outcrossgeneratie groter wordt. Dit deel

Naast uitbreiding van genetische diversiteit moet uiteraard het rastype behouden blijven

Willow F1 Teef Siberische Husky met F2 pups

is 50% in de eerste, 75 % in de tweede, 87,5 % in de derde en 93,75 % in de vierde generatie. In elke volgende generatie wordt dit percentage steeds hoger, zodat we na verloop van tijd weer kunnen spreken van raszuivere Saarlooswolfhonden met een gezonde en gevarieerde genenpool.

Behoud van rastype

Met het oog op behoud van rastype moeten op elke F1 outcrosspup 9 raszuivere pups worden geboren. Bij alle volgende generaties in het outcrossprogramma wordt het aandeel Saarlooswolfhond groter en kan de verhouding

Bij alle volgende generaties in het outcrossprogramma wordt het aandeel Saarlooswolfhond groter

tussen geboren outcross en raszuivere honden kleiner worden. Voor de tweede generatie outcross geldt dan ook dat op elke outcrosspup 5 raszuivere pups moeten worden geboren. Voor de F3 en de daaropvolgende generaties moeten dat 3 raszuivere pups zijn op elke outcrosspup. De geboortecijfers laten zien dat we prima op schema liggen.

We zullen met enige regelmaat outcross moeten blijven toepassen om de populatie genetisch gezond te houden

Pas op de plaats

Na deze outcrosses en aankeuringen zal de selectiecommissie even pas op de plaats maken om de ontwikkelingen in alle rust te volgen. We hebben geen haast. Het outcrossprogramma is niet iets voor de korte termijn en we zijn er niet met een paar maal een ander ras of lookalike inkruisen. We zullen met enige regelmaat outcross moeten blijven toepassen om de populatie genetisch gezond te houden.

Doorbraak

DNA analyse heeft de laatste jaren voor een ware doorbraak gezorgd. We kunnen nu veel beter beslagen ten ijs komen. Met deze techniek kunnen we steeds meer en steeds beter de best mogelijke fokcombinaties vinden. De AVLS stimuleert met kortingen, SWAP-dagen en voorlichting, dat zoveel mogelijk DNA van zoveel mogelijk Saarlooswolfhonden in de database MyDogDna wordt opgeslagen. Heel veel extra informatie komt daardoor be-

Winny F1 teef ZWH

schikbaar, waarmee DNA analyse een belangrijke en aanvullende tool wordt bij het kiezen van goede fokcombinaties. Tegenwoordig is de wind (een beetje) gedraaid in de hondenwereld. Van volledige afwijzing naar voorzichtige acceptatie van outcross. De heilige graal zal waarschijnlijk nooit gevonden worden. We kunnen intussen wel proberen onze rashonden zo gezond mogelijk te fokken. En dat is waar de AVLS altijd voor zal staan: een gezonde Saarloos-wolfhond met een fijn karakter. 🐾

De beste producten en voeding van de dierenarts thuisbezorgd!

Levering uit apotheek van Dierenkliniek Horst

thuiswinkel waarborg

Dierapotheker.nl

U wilt toch ook het beste voor uw dieren?

Stappen tellen

Door: Ineke Pompen

Toen wij op de wachtlijst stonden voor een pup van Amigo X Riva, zijn we met zijn allen naar een lezing van Klaas Wijnberg geweest wiens boek we ook gelezen hadden.

Klaas had een Saarlooswolfhond waarmee hij volgens de coverfoto, los door een kudde schapen liep. Met onder-tussen een paar – laten we zeggen-schaap incidenten achter de rug, denk ik dat je dan best goed bezig bent met je Saar maar ter plekke gaf Klaas toe, dat dat echt een moment opname was en hij zijn hond voortdurend bij de les moest houden.

Mijn - toen 9 jarige - dochter had in de pauze een vraag aan Klaas. In zijn boek schreef hij namelijk dat kinderen de hond niet alleen uit konden laten. Toch jammer als je tegen al je vriendin-netjes hebt verteld wat voor een über coole pup je in huis krijgt binnenkort. Dat snapte Klaas.

Hij raadde ons aan als de pup iets groter was en het commando Zit kende, de vriendinnetjes uit te nodigen, de dochter het commando te laten geven

en daarmee het onomstotelijke bewijs van fantastisch leiderschap te leveren. 7 jaar na dato overigens, gaat de dochter vrijwel alleen onder zware dreigementen of emotionele chantage nog mee om de honden uit te laten.

Soms zien we op straat ook een kind dat een hond uit laat en misschien wel een riem in zijn hand heeft, maar met totaaaaal andere dingen bezig is. Laten we maar even inhouden, zeggen Robbert en ik dan tegen elkaar want ik kan niet zien of het een reu of teef is en als die van ons daarop reageren, vliegt dat kind zo de straat over.

En waar ik kind zei, kun je ook best een volwassene, al dan niet volledig afgeleid door zijn telefoon, zetten. Stop de tijd.

Die Klaas had natuurlijk wel een puntje. Onze honden zijn namelijk niet zo makkelijk altijd. De meeste SWH eigenaren die ik ken, hebben een behoorlijk paar ogen in hun achterhoofd ontwikkeld en scannen continu de omgeving. Doen wij eerlijk gezegd ook. En zeker met meerdere honden die elkaar kennen en in no time als een roedel optreden naar anderen. Er loopt daar

iemand met 2 loslopende honden. Zullen wij dan maar zo gaan? Zit er een hek tussen dat veld en het fietspad of kunnen ze daar zo op lopen? Zullen we een klein stukkie harder lopen want dan missen we precies de buurman met die keffertjes, die onze kant op komt.

Overigens probeer ik per dag aan de 10.000 stappen te komen, maar daar doe ik de honden echt niet altijd een plezier mee. Aeghir blijft standaard op zijn kussen liggen als ik met de riem aankom en daar moeten we na 5 jaar soms nog steeds de vreemdste toneelstukken voor op voeren om die überhaupt naar buiten te krijgen. Thorgal wel. Die staat al te piepen als ik naar mijn sleutels kijk, maar die gaat tijdens een wandeling gewoon heel efficiënt met zijn energie om.

Jeetje wat is die hond relaxed zei een mevrouw vanochtend toen we met haar stonden te praten en T zuchtend ging liggen. Ja. Zo kan je het ook zien. Maar zodra hij iets ruikt of ziet waarop te jagen valt, is hij binnen seconde alert en voor je het door hebt al weg. Nog 1800 stappen voor vandaag. Gelukkig het is droog, nu nog kijken dat ik Aeghir zo gek krijg.

Cavom®

de natuurlijke voeding
voor elke hond

- Cavom is de volledige en hoogwaardige maaltijd voor uw hond.
- Cavom bevat alle essentiële voedingsstoffen in de juiste verhouding.
- Cavom is voordelig in gebruik, door de hoge energiewaarde en de lichte verteerbaarheid.

Kijk op onze website of neem contact met ons op voor specifieke vragen over welk Cavom product voor uw hond het beste is. Wij adviseren u graag!

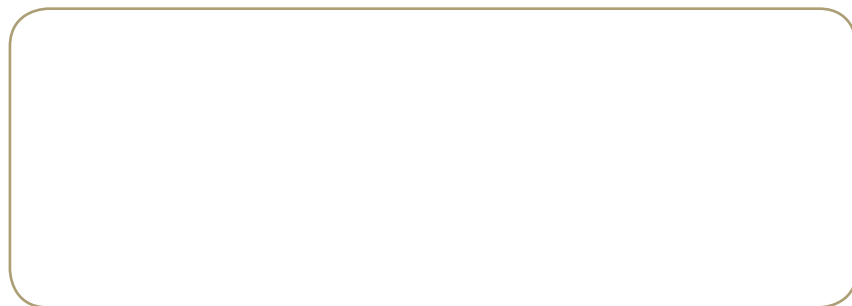
cavom.nl

Cavom, daar draait een gezond hondenleven om!

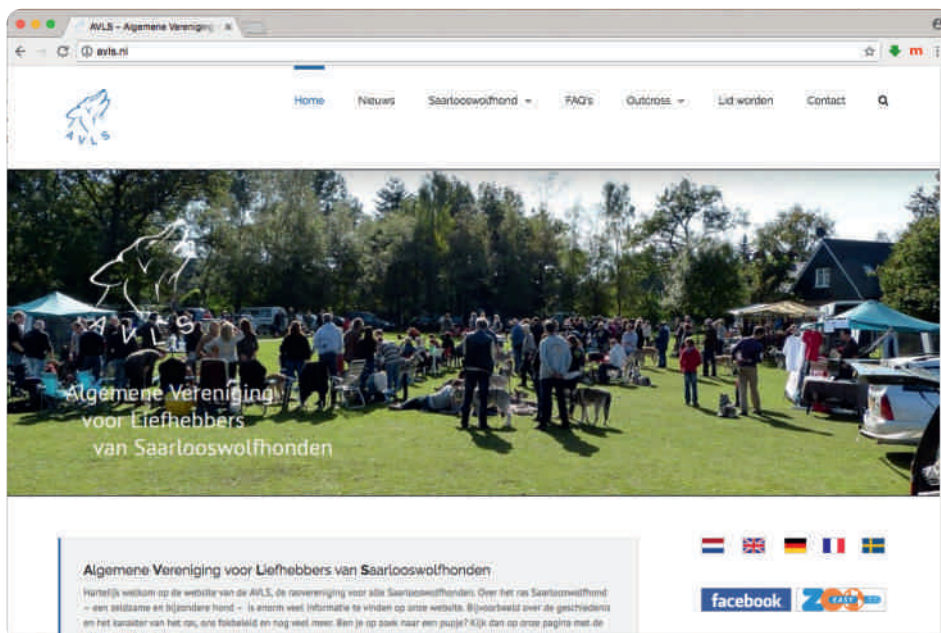
VDM Diervoederfabriek B.V. | Tussendiepen 9-13 | 9206 AA Drachten

Tel. +31(0)512-515955 | Fax +31(0)512-516050 | vdm@cavom.nl

Indien onbestelbaar: Secretariaat AVLS Jean Sibeliusstraat 33 3069 MJ Rotterdam

AVLS website

Algemene vereniging voor liefhebbers van Saarlooswolfhonden